

СРЕДА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Гл. ас. д-р Емил Николов

Поведението на всяка стопанска единица, включително на предприятието, се формира (влие) от неговата среда. Именно това налага мениджърите на предприятието да познават отлично средата, в която то функционира - нейното състояние, промените, които могат да настъпят, и как те ще рефлектират върху него.

Най-общо, средата на предприятието включва съвкупността от фактори (както в предприятието, така и извън него), която оказва влияние на неговото функциониране и развитие. От казаното се разбира, че средата на предприятието може да се раздели на две големи групи – вътрешна и външна, като външната от своя страна се разделя на макро и микро.

СРЕДА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

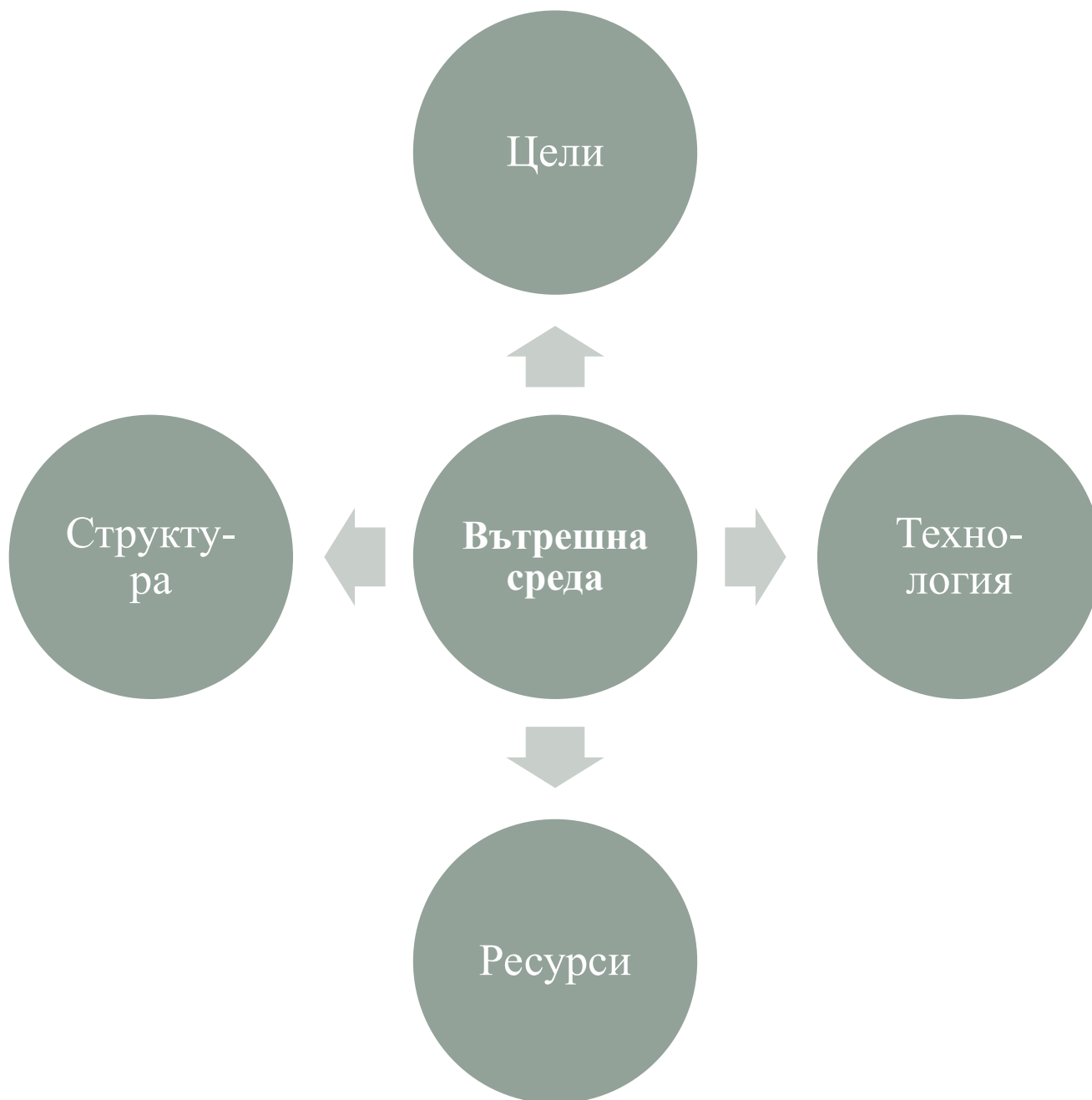
```
graph LR; A[СРЕДА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО] --> B[ВЪТРЕШНА СРЕДА]; A --> C[ВЪНШНА СРЕДА]; C --> D[ВЪНШНА МАКРОСРЕДА]; C --> E[ВЪНШНА МИКРОСРЕДА];
```

ВЪТРЕШНА СРЕДА

ВЪНШНА СРЕДА

ВЪНШНА МАКРОСРЕДА

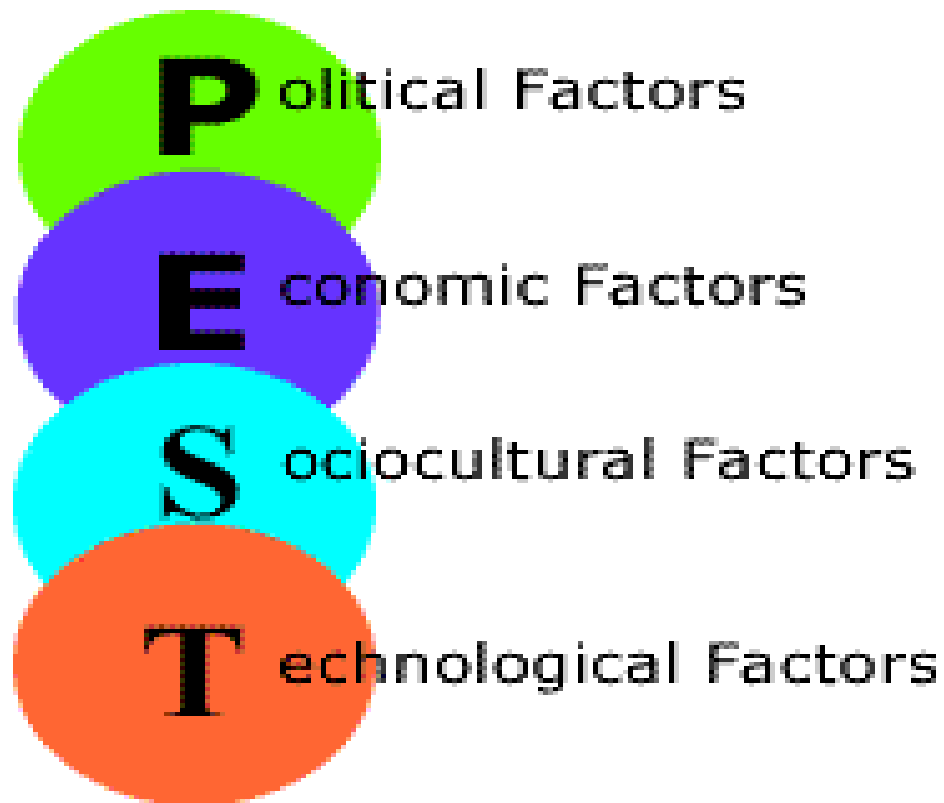
ВЪНШНА МИКРОСРЕДА

PEST (STEP) анализ

SWOT анализ

S – strengths – силни страни – страни на предприятието, които могат да се използват за формиране на конкурентни предимства.

W – weaknesses – слаби страни – страни, които предприятието не притежава за постигането на крайната цел.

O – opportunities – възможности – бизнес възможности, които могат до доведат до увеличаване на печалбата, осигуряване на растеж, положителни ефекти.

T – threats – заплахи – промени във външната среда, които могат да възпрепятстват постигането на желаната цел.

SWOT matrix

	ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
СИЛНИ СТРАНИ	Преобладаващи силни страни от вътрешната среда и възможности от външната среда на предприятието (S – O)	Преобладаващи силни страни от вътрешната среда и заплахи от външната среда на предприятието (S – T)
СЛАБИ СТРАНИ	Преобладаващи слаби страни от вътрешната среда и възможности от външната среда на предприятието (W – O)	Преобладаващи слаби страни от вътрешната среда и заплахи от външната среда на предприятието (W – T)

Като резултат от комбинирането на вътрешните и външните фактори са възможни следните *четири ситуации*:

Първо. Преобладаващи силни страни от вътрешната среда и възможности от външната среда на предприятието. В този случай предприятието е необходимо да възприеме *настъпателна политика*, т.е. максимално да се възползва от силните си страни и благоприятните външни възможности.

Второ. Преобладаващи силни страни от вътрешната среда и заплахи от външната среда на предприятието. Това предполага приемане на стратегия за преодоляване на негативните заплахи чрез силните страни на предприятието, т.е. *адаптивна (приспособяваща се) политика*.

Трето. Преобладаващи слаби страни от вътрешната среда и възможности от външната среда на предприятието. Необходимо е предприятието да възприеме *отбранителна стратегия*, тъй като стопанската единица е слаба, но пък външната среда е благоприятна – това съчетание показва, че трябва да се предприеме стратегия, свързана с укрепване на предприятието чрез вътрешноорганизационни промени.

Четвърто. Преобладаващи слаби страни от вътрешната среда и заплахи от външната среда на предприятието. Това е най-неблагоприятната ситуация, в която може да попадне предприятието. Поради тази причина е необходимо коренна промяна в поведението и възприемане на *оцеляваща стратегия*.

Благодаря ви за вниманието!